

RAKOVNICKÉ OBEČNÉ NOVINY

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí Obec Rakovnica

Číslo 4 * Ročník XVI * November 2016

Ludská láska prúdi ku všetkým

Milí spoluobčania, milí rodáci kdekoľvek vo svete, opäť nastáva čas vianočný. Vianoce v nás vyvolávajú určité vzrušenie a dojem čohosi tajomne krásneho a dobrého. Každý z nás sa snaží prejavíť lásku a pozornosť, pocíti hlbokú ľudskosť a štedrosť visí vo vzduchu, atmosféra je slávnostná.

Nesmieme však zabudnúť na pravý význam a na ozajstnú príčinu radostnej slávnosti. Bola by škoda, aby Vianoce prešli a nezanechali v nás stopu. Lebo darčeky sa rýchlo opotrebojú, sviečky dohoria a namiesto duchovného obohatenia by nám ostal v prázdných rukách iba pozlátený obal. Po Vianociach by sme sa ocitli bez nových síl v každodenných starostiach o zajtrajšok. Nemali by sme sa nechať strhnúť nejakým predvianočným zhomom, stresom a nákupmi. Darčeky by nemali byť symbolom Vianoc, sú iba pozornosťou z lásky. V úprimnom úsmeve, vlúdnom slove či ľudskom dotyku je veľké tajomstvo a bohatstvo.

A v každom z nás to vyvoláva pocit šťastia, pohody a spolupatričnosti.

V mene všetkých zástupcov samosprávy, nám dovoľte touto cestou zaželať Vám,

aby Rakovnica, a v nej každá rodina, bola ako teplá hriadka pre útle rastlinky, ktoré môžu vyklíčiť a zdravo rásť pre každého. Aby naša obec nebola iba trvalým bydliskom ale spoločným rodinným kozubom, ktorý hreje láskou, priateľstvom a porozumením. Nech sa ľudská láska rozplynie ku všetkým, bez rozdielu rasy, spoločenského postavenia, vyznania či politickej príslušnosti.

Prejde pár dní a zasa sa rok s rokom vymení, dozníe rok 2016. Poďakujeme mu za všetko dobré, čo nám priniesol, i za to, že sme prežili jeho ťažké dni bez ujmy na zdraví. Niektorí spoluobčania sa tohto krásneho obdobia nedožili – vzdajme im úctu a venujme tichú spomienku. Iní nastúpili na cestu života svojím prvým plačom, privítajme ich s otvorenou náručou.

(Pokračovanie na 4. strane)

Vianočné sviatky prinášajú do Vašich domovov pokoj, lásku a porozumenie

Vážení spoluobčania, rodáci, priatelia, blíži sa záver roka a obyčajne prichádza i záverečné hodnotenie, bilancovanie. Každý z nás má niekde hlboko vo svojom srdci ukryté miesto, ktoré miluje a do ktorého sa rád vracia. Pre mnohých z nás je takýmto miestom naša rodná obec Rakovnica. Som na našu obec veľmi hrdý a mám ju veľmi rád. Som ústretový, ale každému vyhovieť je veľmi ťažké. Snažím sa byť všetkým nápomocný a robím všetko, čo je v mojich silách a možnostiach. Čo najčastejšie sa stretávam s ľuďmi a to vo chvíľach šťastia, radosti, starosti, potrebe pomoci a zvlášť s mládežou, dôchodcami, jubilujúcimi občanmi. Úctu vzdávam pri smútočnej rozlúčke s našimi zosnulými spoluobčanmi.

Každý rok, každé obdobie prinieslo niečo nové, nových ľudí. Tento rok sme možno aj niečo získali, stratili, ale taký je život – večné príchody a odchody. Spomínam na uplynulý rok – bol pestrý, bohatý na spoločenské a kultúrne udalosti, kde sa stretli mnohí občania našej obce alebo naši rodáci či priatelia. Veď o tom je život – stretnúť sa, porozprávať, zaspomínať a potešiť sa spolu...

Pri príležitosti nadchádzajúcich sviatkov úprimne ďakujem všetkým občanom, ktorí svojou prácou prispeli k rozvoju a zveľaďovaniu našej obce. Taktiež úprimne ďakujem všetkým miestnym spoločenským organizáciám a združeniam za ich prácu, činnosť v prospech kultúrneho a spo-

ločenského života, rozvoja a propagácie našej obce.

V mene celého obecného zastupiteľstva, pracovníkov obecného úradu, ale aj osobne za seba želim Vám do nastávajúcich krásnych Vianočných dní, nech sú naplnené spolupatričnosťou človeka k človeku. Veľa zdravia, životnej iskry, lásky, potešenia z najbližších ľudí blízkym Vašmu srdcu a veľa pracovných a osobných úspechov. Zvlášť chcem pozdraviť našich chorých spoluobčanov a popriať im skoré uzdravenie, veľa fyzických a psychických síl.

Nech Vianočné sviatky priniesú do Vašich domovov pokoj, lásku a porozumenie.

Ľuboš Lešták, starosta obce

Krátke informácie

Stoly

Lavice na kultúrne podujatia máme a to nás teší. Dobré slúžia. Pri rozhovore so starostom obce sme sa dozvedeli, že má v úmysle k laviciam postupne zabezpečiť aj stoly.

Opravili

Dom smútku obec postupne opravovala, robila údržbu. Odstraňovala aj vonkajšie nedostatky súvisiace najmä so zatekaním dažďovej vody. Na severnej strane budovy prekryli žlab a dali nové okapové rúry.

Parkovanie

Parkovanie v obci je problematické. Zatiaľ nemáme vyznačené miesta na verejné parkovanie. Riešenie bude možné po schválení dodatku k UPN - O obce.

Povolenie

Obec na základe žiadosti na OÚ Odbor životného prostredia dostala povolenie. Išlo o výrub dvoch kusov smrekov pri kostolíku sv. M. Magdalény, ktoré ohrozujú budovu.

Zabezpečuje

Obec pre občanov zabezpečuje zber a likvidáciu biologicky rozložiteľného a stavebného odpadu.

Búrka

Búrka dňa 25. júla spôsobila v miestnej časti Za chrasko škodu. Došlo k vytvoreniu výmolov, cesta bola zanesená zeminou a štrkom, znečistili sa studne, dvory. Obec promptne 26. júla zabezpečila spojazdnenie ulice. Novým škodám zabránila tým, že pomocou ťažkej techniky urobila odrážky.

Dekrét

Starosta Obce Rakovnica v zmysle OZ č. 7/11/2016 vydal Menovací dekrét, ktorým stanovil Margitu Leštákovú za správkyňu Rímskokatolíckeho kostolíka sv. Márie Magdalény.

Medovníky

Členka ZPOZ-u pani Klárka Šimárová pripravila na Deň obce prekvapenie. Napiekla tradičné medovníkové srdiečka.

Boli dva druhy. Líšili sa od seba nápisom. Na jednom bolo „Rakovnica Deň obce“ a na druhom „Deň obce 2016“. Medovníky sa rozdávali hosťom a ušli sa aj ďalším účastníkom osláv.

Jeseň

Jeseň v obci nastupuje svojším spôsobom. Podľa nášho občana, ktorý dlhodobo sleduje miestne počasie, je rozhodujúci mesiac august. Dvadsaťdruhého augusta končí leto a nastupuje jeseň so svojimi charakteristickými teplotnými prejavmi. Podľa iných pozorovateľov sa termín jesene už začína od 1. augusta.

S radostou

Muž hrabe seno. Okolo ide občan a prihovára sa: Dobrý deň. Ide robota? Ide vtedy ak sa každá práca, i tá naša, robí s radostou.

Účasť

Púť ku kostolíku pod Tureckou sa uskutočňuje každoročne. Zaujímavé je jedinečné celebrovanie Svätej omše. Neopakovateľná duchovná atmosféra. Účastníkom dodáva silu, energiu, duševnú vyrovnanosť. Po požehnaní liečivého prameňa si záujemcovia domov odnášajú vodu, ktorá pomáha. Tohto roku sa na púti zúčastnilo 70 ľudí.

Hladký priebeh

Obec sa zaslúžila o hladký priebeh osláv sv. M. Magdalény. Okrem iného zabezpečila na viditeľných miestach orientačné, smerové tabule, ktoré ukazovali cestu ku kostolu. Bol to dobrý nápad, ktorý návštevníci ocenili.

Na OcÚ

Pri návšteve nášho obecného úradu už na prvý pohľad zaregistrujete isté novoty, zmeny. Kancelárie sú viditeľne nanovo označené ako „Kancelária starostu“, „Kancelária administratívy“.

Ocenený

V obci je veľmi dobre známy majster kuchár Milan Hlaváč. Je držiteľom dvoch tričiek. Jedno je s označením „Dvorný ku-

chár obce Rakovnica“ a druhé „Banický kuchár“. Preslávil sa prípravou a varením špeciálneho rekenského gulášu.

Napájajú sa

Spoločnosť VVS a.s. Košice v rámci projektu „Napojme sa“ umožňuje v Rakovnici napojiť sa na verejný vodovod za výhodných podmienok. Mnohí obyvatelia to využili i využívajú.

Ohľaduplnosť

Cirkevníci ECAV, RKC aj ich farári každú nedeľu majú v čase od 9.30 do 10.30 pravidelné bohoslužby. Bolo by namieste, aspoň v tom čase, zdržať sa hlučnejších prác v okolí kostolov napr.: práca s kosačkami, motorovými, elektrickými pílmami... Budme ohľaduplní a respektujme našich spoluobčanov, aby mohli pokojne vyznávať svoju vieru.

Letná sezóna

Hubárska letná sezóna bola vydarená. Huby rástli. Zbierali domáci aj iní záujemcovia. Najväčšie „invázie“ boli v sobotu a nedeľu. Nikto neodišiel naprázdno.

Prispejte

Najstaršiu historicky cennú pamiatku obce kostolík sv. M. Magdalény zachránime. Každý z nás môže prispieť dobrovoľnou sumou na nasledovný darovací účet číslo: SK39 0200 0000 0036 9246 5653.

Naši na majstrovstve

V sobotu 25. júna sa v Rožňave uskutočnili „Majstrovstva Gemera vo varení kotlíkových špecialít“. Podujatie zorganizoval, pripravil a zabezpečil náš rodák Ondrej Lindák (Andy) v spolupráci s Viliamom Koltašom ml. Ozvučenie a hudbu mal na starosti osvedčený dj Norbert Gallo. Na akcii sa už tretíkrát zúčastnil „Monči team“. Laická porota ho ocenila tretím miestom za „Bioguláš“. Team bol nielen dobre zohratý, ale mal jednotné, zaujímavé oblečenie. Perfektné tričká a zástery s označením pomenovania a funkcie vrátane pekného sloganu „Monči team varí s nadšením“ upútal účastníkov podujatia.

Lastovičky

Podľa nášho spolupracovníka tento rok bol mimoriadne priaznivý pre lastovičky. Dosta-

tok potravy, teplé až horúce leto spôsobilo, že lastovičky vyvedli mladé dvakrát.

Výchova a výcvik

Otázkou týkajúcou sa psov sme sa už neraz zaoberali. Prax ukazuje, že ich majitelia sa dost nezodpovedne stávajú k tomuto problému. Psy nie sú pod ich kontrolou. Väčšinou si robia čo sami chcú. Bezdôvodne rozzúrene štekajú. Chýba im výchova, výcvik. Pri prechádzke po obci, aby človek bol v strehu pred nebezpečenstvom, napadnutím... Zúrivé štekanie, hoci je pes na reťazi. Pobeňovanie a rev psa okolo nebezpečného plotu v ktorom sú pozliepané diery nevyvoláva pocit istoty pre okolo idúceho. Krátky záver: Pes nie je nato, aby bezdôvodne ohrozoval chodcov, ale nato aby chránil bezpečné teritórium majiteľa.

Stretnutie

Deviaty ročník celoštátneho stretnutia banických miest a obcí sa tohto roku konal dňa 13. augusta v Gelnici. Okrem slovenských banických spolkov sa na ňom zúčastnili predstavitelia z Čiech, Maďarska, Poľska, Ukrajiny. BS Rakovnicu reprezentovali šiesti účastníci. Za účasť obdržali pamätné odznaky, stužku na vlajku, poháre s označením stretnutia.

Motorkári

Kúpiť morku a užívať si. To sú nielen predstavy, ale skutočnosti každej vekovej kategórie. Poznávať, získavať nové dojmy, zážitky, priateľstvá... je reálne. Pestrý výber motozrazov doma i v zahraničí ponúka neobmedzené možnosti. Na Slovensku z veľkého počtu spomenieme aspoň dva: Haličskú motoráreň, slovenskú Route 66. Ide o spoločné akcie, zábavu, spoznávanie nádherného Slovenska. Aj v Rakovnici máme motorkárov, ktorí sa zúčastňujú na zrazoch. Ich zážitky sú nezabudnuteľné. Patriť do ich komunity je úžasné, stmeliujúce. Veď aj o tom je život.

Napojená

Bývala budova materskej školy je už napojená na verejný vodovod v rámci výhodného projektu VVaK a.s. „Napojme sa“. Budova je stále využívaná a voda nevyhnutná.

(pokračovanie na 5. str.)

Požehnaný advent a radostné slávenie Kristovho narodenia

Vážení spoluobčania, drahí bratia a sestry!

Piaty chlapci sa raz chválili, ktorého otec čo dokáže. Prvý z nich hovorí, že jeho otec je veľmi silný, ďalší, že jeho otec zarába veľké peniaze, ďalší, že jeho otec je lekár a pomáha liečiť chorých, ďalší, že jeho otec je vedec... „A čo tvoj otec“ pýtajú sa najmenšieho. „Môj otec nás má všetkých rád“ odpovedal nasmelo posledný. Po tejto odpovedi nasledoval výbuch smiechu.

Keď sa nad týmto príbehom zamyslíme, neviem či aj všetci dospelí dokážu pochopiť, že najmenší vydal najkrajšie svedectvo o svojom otcovi. Témou Božej Lásky a milosrdenstva sa nechávame objímať hlavne počas vianočných sviatkov. Naviac prá-

ve v tomto roku sme mali jubilejný „Rok Božieho milosrdenstva“, ktorého mottom bolo „milosrdný ako otec“, kedy sme viac pozerali na Boha-Otca, ktorý je ten, ktorý nás má rád aj mi niekedy zlyhávame. Nech nás neodrádza od milosrdenstva a lásky, ani prípadný nezájum a dravosť dnešnej spoločnosti, ani osobne naše sklamanie.

Človek, ktorý si uvedomuje vážnosť slov „...a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom...“ zákonite musí zmeniť svoj postoj.

Všetkým vám vyprosujem požehnaný advent, radostné slávenie Kristovho narodenia, plné lásky a milosrdenstva, ako aj šťastný Nový rok 2017.

Váš katolícky kňaz
Mgr. Jozef Halčín

Skutočné čaro Vianoc a ich pravá podstata

A my sme poznali a uverili v lásku, ktorú má Boh k nám. Boh je láska, a kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh zostáva v ňom. 1J 4,16

Milí čitatelia, v týchto dňoch oslavujeme radostnú udalosť príchodu Božieho Syna na tento svet, udalosť, ktorá od základu zmenila podmienky ľudskej existencie. To najdôležitejšie, čo by nám tak počas týchto sviatkov nemalo chýbať je radosť - umenie žasnúť.

Boží Syn sa stal človekom pre nás. Človekom, ktorý nás chápe, človekom, ktorý nám dokonale rozumie. A my, čo sme uverili, spoznali sme (tak) lásku, akú má Boh k nám. Boží Syn sa stáva jedným z nás, a tak sa my stávame Božími synmi a dcérami. Práve v tom spočíva skutočná veľkosť vianočnej udalosti.

Prajem Vám teda, milí čitatelia, aby pre Vás tento vianočný čas nebol len časom sentimentu a čarovnej atmosféry, aby ste sa nestali otrokmi Vianoc, ktorí svoj zrak smerujú len k hojnosti jedla, ligotavým ozdobám, či drahým darčekom, ale aby ste vo svojom srdci objavili skutočné čaro Vianoc a prežili tak ich pravú podstatu. Aby ste naplno prežívali radosť z toho, že ste slobodné Božie deti - Boží synovia a dcéry, a tak aby sa tento osobný vzťah dôvery a poslušnosti k Ježišovi, stal Vašou vyvolenou cestou i v novom kalendárnom roku. Lebo ako raz povedal starý cirkevný učiteľ Origenes: „čo by nám prospelo, že sa Ježiš kedysi narodil v Betleheme, keď sa nenarodil v našom srdci?“

Mgr. Zuzana Poláková
kaplanka CZ Rožňavské Bystré

Účastníci slávnostných bohoslužieb

Foto: Dr. Sabo

Pamiatka posvätenia chrámu Božieho v Rakovnici spojená s posviackou modlitebne

Nedela 2. októbra 2016 sa zapíše do kroniky filiálky Rakovnica, prináležiacej k cirkevnému zboru Rožňavské Bystré, veľkými písmenami. Po požehnaní dopoludňajšej slávnosti, posviacky obnoveného ev. a. v. chrámu Božieho v Betliari pri 230. výročí jeho posvätenia, prijal dôstojný brat distriktuálny biskup S. Sabol pozvanie i do Rakovnice, na slávnostné služby Božie pri príležitosti 178. výročia posvätenia chrámu Božieho, ktoré boli v Rakovnici spojené s posviackou obnovenou modlitebne.

V úvode slávnostných služieb Božích sa zhromaždeniu prihovarila sestra zborová dozorkyňa M. Lajčáková, slovami zo 48. žalmu. V plnom chráme Božom privítala: dôstojného brata biskupa, vedenie GES, velebného br. administrátora CZ J. Gdovinu, ako i velebných bratov farárov, v minulosti pôsobiach v cirkevnom zbore, S. Galla a J. Galla. Slávnosti sa zúčastnili i predstavitelia obcí, starosta Rakovnice L. Lešták a starostka obce Rožňavské Bystré Ž. Gonošová, presbyteri a presbyterky z matkocirkvi Rožňavské Bystré, ako i hostia z iných cirkevných zborov. Prítomných privítala a krátko sa

k domácim i hosťom prihovarila i zborová kaplanka Z. Poláková. Kázňou slova Božieho k výročiu posvätenia chrámu, z ktorej sa nám dostalo povzbudenie, potešenie i nasmerovania, poslušil dôstojný brat biskup VD.

Z chrámu Božieho sa v slávnostnom sprievode ol-tárnych bratov, zhromaždený zástup presunul k priestorom obnovenou modlitebne, kde program posviacky vyvrcholil posväcujúcou rečou, ktorá zaznela z úst vznešeného brata administrátora seniora GES J. Olejára. Pekným doplnením celého programu boli piesne v podaní rodiny Birkovej z Rakovnice a mužskej vokálnej skupiny 4G z Rožňavy. Z priestorov obnovenou modlitebne máme veľkú radosť, nakoľko ponúkajú možnosti rozšírenia aktivít v našom cirkevnom zbore.

Mgr. Zuzana Poláková
kaplanka CZ Rožňavské Bystré

Ludská láska prúdi ku všetkým

(Pokračovanie z 1. strany)

Máme pred sebou ďalších 365 dní nového roka. Zaoberáme sa s nimi tak, aby sme ich dobre využili nielen vo svoj prospech, ale v prospech všetkých, s ktorými je nám súdené žiť.

Mládeži želáme, aby sa dobre pripravovala na preberanie pochodne života, aby úspešne odolávala všetkým nástrahám modernej doby a aby sa im podarilo uplatniť tak v osobnom ako aj v pracovnom živote.

Všetkým rodinám želáme, aby si rodičia uvedomovali zodpovednosť za výchovu a činy svojich detí a za ich pripravenosť na neľahkú životnú cestu v dospelosti. Aby si dospelé deti uvedomovali, že rodičia ich potrebujú v akomkoľvek veku a že ich prítomnosť ich naplňa novými silami.

Stranám a hnutiam v obci želáme, aby svoje programy, rozhodnutia a činy robili pre blaho spoločenstva obce.

Podnikateľským subjektom želáme úspešné kroky v trhovom prostredí, správne rozhodnutia a bohaté aktivity, založené na priaznivej klíme pre podnikanie v obci.

Spoločenským organizáciám želáme veľa chuti, ochoty a prostriedkov pre svoju činnosť.

Obci želáme, nech patrí nám všetkým, ktorí v nej žijeme a návštevníci nech sa tu cítia ako doma a radi sa budú vracieť k nám.

Všetkým ďakujeme za prejavenu dôveru a želáme zdravie, šťastie, lásku a spokojnosť v rodinách, v práci a spoločenskom živote.

Úspešný rok 2017 Vám všetkým želajú poslanci obecného zastupiteľstva.

Na banícku prácu sú stále hrdí

Banický deň je sviatkom všetkých baníkov, technikov ako aj ostatného personálu, ktorí na bani pracovali a bez ktorých by práca baníkov nebola možná. Banický spolok v Rakovnici pri jeho oslave zrealizoval stretnutie svojich členov s manželkami dňa 10. septembra v Dome kultúry. Zároveň si pripomenul 10. výročie existencie spolku. Medzi milých hostí patrili starosta Rakovnice E. Lešták, Rudnej J. Kerekeš a Štítnika L. Belányi.

Program pozostával z príhovoru predsedu BS J. Lindáka, kultúrneho programu v ktorom sa predstavil FS Haviar a ľudová hudba Drienka z Gemera, podával tradičný banický guláš, občerstvenie. Stretnutie vyvrcholilo tanečnou zábavou. Zvláštnosťou, novinkou bol skok cez kožu ako symbol prijatia nového člena spolku.

Predsaďa spolku v prejave, okrem iného pripomenul, že heslo „Ja som baník, kto je viac“ zapadlo prachom, ale spomienky ostávajú. Aj preto sa vraciame k banickej robote, na ktorú sme hrdí, na ktorú sme nezabudli, a preto i po likvidácii baní si budeme pripomínať Deň baníkov.“

Banický spolok sa rozrástol. Má už 51 členov. Jeho činnosť je zameraná na uchovanie tradície baníctva v našej obci, regióne, lebo baníctvo bolo základom životnej istoty obyvateľstva. Členovia spolku sú z okolitých dedín od Štítnika až po Rožňavu. Tradíciu udržiavajú a posúvajú ďalej aj tým, že i vdovy po baníkoch rozširujú rady členov. Dvere majú otvorené aj mladší záujemcovia.

Pestrý kultúrny program gradoval. Ukázal, že baníci nielen tvrdo pracovali, ale v čase voľna sa dokázali „odviazať“ a veselo zabávať. Oslava Dňa baníkov i 10. výročia BS ostane v hlbokom povedomí členov spolku. –bo–

Baníci počas programu

Foto: Dr. Sabo

Stacionár pre seniorov je prínosom, obohacuje ich o nové skúsenosti, zážitky

Dovoľte mi, aby som sa Vám predstavila. Volám sa Mgr. Miroslava Turcsányiová, MSc. a som novou vedúcou denného stacionára v Rakovnici. Pochádzam zo Štítnika, ale momentálne žijem v Rožňave. Vyštudovala som odbor diplomovaná zdravotná sestra na Strednej zdravotníckej škole v Rožňave a 2. stupeň vysokoškolského štúdia na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce v Rožňave odbor sociálna práca. Predtým som pracovala dlhšiu dobu v lekární a v zariadení pre seniorov v Nadabulej, odkiaľ som si priniesla cenné vedomosti.

Mojimi záľubami je hudba, čítanie kníh, šport a príroda. Práca so seniorami je pre mňa veľkým prínosom, obohacuje ma o nové skúse-

nosti, zážitky, ale som presvedčená, že je to aj opačne. Snažím sa, aby mohli seniori prežívať plnohodnotný život, plný lásky, úcty a porozumenia, k čomu prispiejam svojimi odbornými znalosťami a skúsenosťami.

Seniori si zaslúžia úctu. Nie tú formálnu, predstieranú, ale skutočnú, ktorá ide z hĺbky srdca. Možno už niektorým seniorom dochádzajú fyzické sily, ale práve vďaka dlhoročným skúsenostiam vedia veľmi dobre vycítiť, kedy je úcta k nim úprimná. Pri sociálnej práci so staršími je potrebná aj správna komunikácia vrátane tej neverbálnej. Ja sa budem snažiť, aby sa naši seniori - klienti, v dennom stacionári cítili dobre, osožne a potrebné, aby z každého stretnutia odchádzali s novými vedomosťami, zážitkami, plný elánu.

Za úspešnú doterajšiu činnosť ďakujem Obecnému úradu v Rakovnici, osobitne starostovi obce a Zuzke Hencelovej za ich pomoc a spoluprácu pri naplňaní stanovených cieľov denného stacionára.

Mgr. Miroslava Turcsányiová, MSc.

Krátke informácie

(Pokračovanie z 2. strany)

2 Prudký dážď

Nedeľa 21. augusta sa zapísala do pamäti (kroniky) ako privalová. Okolo 18.00 hod sa spustil prudký dážď, ktorý spôsobil, okrem iného, zvýšenie hladiny vody v Hončanskom potoku natoľko, že v určitých častiach sa vybrezil (vyliat z koryta). Cestou strhol svojpomocne zhotovené lavičky k jednotlivým pozemkom. V časti za hlavným obecným mostom chýbalo cca 20 cm, aby voda zaliela nielen celú cestu k Dolnému mlynu, ale aj obydliu. Okolo Horného mlyna sa potok, po upchatí prietokového potrubia, rozliat po ceste, lúčach. Obecná povrchová kanalizácia nastala odvážať vodu a tiekla po ceste. Niektorí občania mali zaplavené pivnice.

2 Ukončená zbierka

Finančná zbierka na obnovu pamätníka SNP a osadenie novej pamätnej tabule na pomníku v obecnom parku v obci Rakovnica v zmysle prijatého uznesenia OZ č. 16/13/2016 zo dňa 26.5.2016 bola ukončená dňa 24.8.2016. Vo finančnej zbierke bolo vyzberaných 177,53 €. Starosta obce, predseda ZO SZPB ďakujú všetkým občanom, ktorí sa zbierky zúčastnili.

2 Slizniaky

Aj tohto roku sa v obci premnožili slizniaky. Boli rôznofarebné, ale najčastejšie oranžové. Každý majiteľ pozemku si našiel svoj spôsob ako ich hubiť.

2 Revitalizácia

Verejný priestranstvo pri OcÚ a autobusovom nástupišti si vyžiadalo revitalizáciu. Ide o skultúrnenie „námestíčka“ výsadbou zelene, osadením lavičiek, zrealizovaním pomníka, pamätníka baníkom...Obec za tým účelom zabezpečila projekt, ktorý je nevyhnutný pri žiadaní finančných prostriedkov z aktuálnych výziev.

2 Schválil

KSK schválil navýšenie počtu klientov Denného stacionára

v Rakovnici z 10 na 15 klientov. Stacionár sa teší mimoriadnemu záujmu o jeho služby. Nehľadiac na aktuálny počet obec umožňuje ďalším záujemcom navštíviť zariadenie, aby bližšie poznali jeho činnosť.

2 Optimalizácia

Kúrenie v Dome kultúry je nárazové a už neefektívne. Je potrebné, aby bolo rovnomerné a tým pre občanov prospešnejšie, racionálnejšie. Obec dala vypracovať projekt v zmysle vyhlášok a nariadení. Po dodržaní všetkých požadovaných úkonov vrátane prieskumu trhu na dodávateľa by započaté dielo malo byť realizované do konca roka.

2 Škody

Okrem už spomínaných škôd počas búrky 21. augusta o 19.00 hod v časti Hostinec udel blesk, ktorý spôsobil obci spálenie 16 verejných svietidiel, zničil elektronické zariadenia, spálil obecný rozhlas, zničil vonkajšie reproduktory, ústredňu i ďalšie škody na majetku občanov okolo hlavného úderu blesku.

2 Prekvapenie

V našich podmienkach doposť melóny je veľmi nemožné. Občanovi M. Hlaváčovi sa to podarilo. Náhodne vypestoval červený melón, ktorý začiatkom septembra nadobudol zrelosť. Celkovo sa mu urodilo päť kusov. Najväčší vážil 10 kg a bol chutný, sladký.

2 Jubileum

Rok 2017 sa stane významným pre obec, občanov. Od prvej písomnej zmienky o vzniku obce uplynie 690 rokov.

2 Požiarne poplach

Dňa 23. septembra bola vykonaná OR HaZZ v Rožňave kontrola dodržiavania protipožiarnych opatrení a akcieschopnosti obecného dobrovoľného hasičského zboru (ODHZ). Bol vyhlásený požiarne poplach pre členov nášho ODHZ. Na miestnej, obecnej úrovni to zvládli dobre. Ukázali, že obec a občania sa môžu, v prípade potreby, na nich spoľahnúť.

Obnovený pomník

Foto: Dr. Sabo

Mier a sloboda neboli zadarmo

Naša obec si tohto roku pripomenula 72. výročie vzniku SNP uctením pamiatky našich občanov, ktorí sa do povstania aktívne zapojili. Pred pomníkom SNP sa zúčastnili potomkovia partizánov, starosta obce E. Lešták, predseda ZO SZPB Ing. O. Lorko, členovia ZPOZ-u, občania obce. Spomienka spočívala zo slávnostného odhalenia nových pamätných tabulí, prejavov predsedu zväzu, starostu obce a hudobno-slovného vystúpenia ZPOZ-u.

Slovenské národné povstanie históriou hodnotí ako ozbrojené povstanie domáceho slovenského odboja proti fašizmu. Nemecký fašizmus a nacizmus je synonymom nenávisťi a násilia voči iným národom, inej rase, ideológii. Proti tomu bojovali naši otčovia a dedovia. Za demokraciu a slobodu.

Ako pokračovanie ich boja vznikol Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. Dnešnou úlohou zväzu nie je len spomienka na obeť fašizmu, ale aktuálnou sa stáva úloha pripomínať nám všetkým, aby sme ťažko vybojovanú slobodu bránili pred hrozbami akejkoľvek formy násilia. A že aj v dnešnom svete existujú nacionalistické, ideologické, náboženské a mocenské hrozby, o tom sa presvedčame takmer každý deň. Nenechajme sa oklamať tým, že už vyše 70 rokov žijeme v mieri. Pripomínajme sebe aj mladšej generácii, že mier a sloboda neboli zadarmo a že i dnes treba byť na pozore a neustále za ne bojovať.

Zub času sa podpísal aj na

tabuľu, ktorá nám na pamätníku SNP pripomínala obeť 2. svetovej vojny. Aby sme oživil spomienky a pripomenuli si našu súčasnú úlohu, členovia ZO SZPB, starosta obce a poslanci OZ sa rozhodli dať vyhotoviť nové tabule a vyzvali aj ostatných obyvateľov obce, aby k tomu prispeli formou verejnej obecnej zbierky. Predsa ZO SZPB, starosta obce verejne poďakovali všetkým, ktorí prispeli, či už finančne, alebo svojou prácou k tomu, aby vynovením pamätnej tabule sme si oživil spomienky a pripomenuli stáročnosť tých, ktorí bojovali a padli za našu slobodu! Starosta obce zvlášť poďakoval p. Miroslavovi Brutovskému, ktorý významnou mierou prispel k obnove pamätníka.

Pamätník má pripomínať nám aj nasledujúcim generáciám Slovenské národné povstanie i partizánov, ktorí položili svoj život za krajšiu budúcnosť. Vážme si slobodu, stojme na strane pravdy, spravodlivosti a konajme odvážne.

Ing. O. Lorko
predseda ZO SZPB

Stretnutie seniorov R-4 v Rudnej

Štyri základné organizácie JDS - z Rakovnice, Rožňavského Bystrého, Honiec a z Rudnej sa po štvrtýkrát tohto roku stretli 2.9.2016, tentoraz na futbalovom ihrisku v Rudnej.

Zišlo sa tu 122 členov. Je to úctyhodný počet, čo svedčí o tom, že je nám spolu dobre a cítime sa vspolok ako ozajstní priatelia.

Po privítaní všetkých účastníkov a hostí predsedníčkou ZO JDS Rudná, pani Tokárovou, nasledovalo vystúpenie nášho speváckeho súboru „Modré fialky“,

Po kultúrnom vyžití sme sa vybrali na malú turistickú vychádzku k potoku Genč, a tí zdatnejší vyšli až na Kružniansky kopec, odkiaľ sa potešili krásnym výhľadom na naše okolie.

Po návrate z vychádzky prebehlo vyhodnotenie absolvovaných súťažných disciplín a všetkých čakala za-

Oceňovanie

Foto: Mgr. L. Fábian

ktorý si pod vedením pani Renčokovej a pani Kohuláckovej pripravil pásmo slovenských i maďarských piesní, ktorými sme si pripomenuli odchod regrútov na vojnu v dávnych časoch.

Potom si všetky 4 obce zmerali sily pri riešení kvízu, ktorý obsahoval 20 otázok a bol zameraný na všeobecné znalosti o Slovensku, ako i o vlastnej obci. Všetky súťažné družstvá uspeli, a teda postupujú do ďalšieho seniorského ročníka.

Úlohou všetkých 4 družstiev v speváckom kole bolo zaspievať dve piesne - jednu s mužským alebo ženským menom a druhú s názvom obce alebo mesta. Aj táto úloha bola vyčerpujúcou splnená.

slúžená odmena a občerstvenie vo forme fazulového guláša a palacinek.

Počasiť nám prialo, nálada bola vynikajúca, o tú sa postarala hudobná skupina „Senióri“ pod vedením pána Gabiho Kišša. Myslím, že akcia sa vydarila, nezostáva mi nič iné, len sa poďakovať všetkým členom výboru ZO v Rudnej, všetkým organizátorom i členom, ktorí prispeli k úspešnému priebehu stretnutia, pánovi starostovi, sponzorom a všetkým účastníkom, ktorí prišli stráviť s nami príjemné popoludnie.

A už teraz sa tešíme na ďalšie spoločné stretnutie!

MUDr. R. Fülekyová
podpredsedníčka
ZO JDS Rudná

Aj ženy boli úspešné

Foto: Dr. Sabo

Vydarená akcia štyroch základných organizácií JDS v Honciach

Dňa 12.8.2016 o 14:00 hodine sme sa po tretíkrát v tomto roku stretli štyri ZO JDS zo susedných obcí na hornom Gemeri (Rakovnica, Rudná, Rožňavské Bystré a Honce), v peknom prírodnom prostredí futbalového ihriska v Honciach. Zišli sme sa v hojnom počte - asi 100 ľudí. Hostitelia boli účasťou milo prekvapení, s takou početnou účasťou ani nerátali.

Akcia seniorov bola zameraná na športovú činnosť (muži - hod metrovým klátom, ženy - gumovou čižmou a kop futbalovou loptou na malú bránku - muži aj ženy). Súťažilo sa v 5-člených družstvách osobitne muži aj ženy. Ostatní sme s veľkým elánom povzbudzovali svoje kolektívy.

Po skončení súťažných disciplín bolo vyhodnotenie športových výkonov a odmenenie účastníkov. Potom nás čakalo zaslúžené občerstvenie s dobrou muzikou

(hudobná skupina z Revúcej), s ktorou sme si zatancovali. Nálada aj počasie bolo veľmi dobré, všetci sme odchádzali veľmi spokojní.

Ďakujeme predsedovi ZO JDS Honce p. Vápeníkovi, starostke obce Honce p. Palíčkovej a všetkým, ktorí sa pricinili o vydarený priebeh akcie a za príjemne strávené popoludnie. Premiéra Honiec bola vynikajúca. -RF-

Zdroj: Maj Gemer.sk

Hod polenom dal zabrat

Foto: Dr. Sabo

História obce z pohľadu občana

Obec Rakovnica má svoju históriu, ktorá je zdokumentovaná a uložená v archívoch, súčasnej kronike, RON... Cenným dokumentom bola aj najstaršia obecná kronika. Tá záhadne zmizla. Pátrali po nej viacerí občania. Aj RON, jeho redaktori sa do toho zapojili, ale márne. Do dnešného dňa nemáme ani stopu po kronike.

Tento výpadok informácií, čiasti miestnej histórie, chceme nahradiť inými cestami. Pre obec a jej históriu sú veľmi dôležité súkromné zápisy, poznámky, denníky, postrehy a ďalšie materiály... Tie zachytávajú dianie v obci v jej vývoji.

Pri riešení tohto problému sa RON odvážili realizovať náročný projekt „Pamäť obce Rakovnica“. V podstate ide o zbieranie spomienkového materiálu od súkromných vlastníkov, autorov. Ich zverejnením obohatíme, sprístupníme cenné informácie, ktoré iným spôsobom nevieme zadovážiť.

Už sa nám podarilo získať materiály, s ktorými vás radi zoznámime na stránkach RON. Prvé nás oboznamujú s používaním stavebných materiálov v obci. Ukazujú, ako sa menili krytiny na strechách. Venujú sa interiérom, exteriérom v rodinných domoch s náčrtom k súčasnosti.

Najprv boli malé domčeky

Do 1. svetovej vojny bola Rakovnica iba dedinkou s malými domčekmi prikrytými väčšinou slamou a šindľami, postavené z nabíjanej hliny alebo z hlinených válkov. Pri formovaní válkov bol nasledovný technologický postup:

Do navlhčenej hliny sa pridávala slama. Slama bola pridávaná vcelku alebo posekaná na krátke kusy, do vlhkej masy, ktorá sa premiešavala holičmi nohami až kým sa slama dokonale premiešala s mokrou hlinou. Po príprave hlinenej masy táto bola ukladaná do drevenej formy na lúke alebo tvrdom povrchu, kde sa

na slnku sušila. Po zaschnutí sa na dosušenie ukladali do tvaru pyramídy po 50 kusov. Takéto usporiadanie bolo výhodné - jednak v prípade dažďov sa dalo zakryť a tiež sa lepšie počítali vytvorené kusy. Po zaschnutí sa ukladali pod prístrešky do sucha až do ich použitia na stavbu domu. Bola to veľmi namáhavá práca, ktorú okrem obyvateľov prevažne robili v tej dobe cigáni. Postupom času prišli na to, že hlinu možno formovať do tvaru tehly, ktorú najprv len sušili a potom začali vypaľovať. Takáto tehla bola postavená v Rekeni na mieste, kde je teraz cesta k brehu a materská škola. Tehla zanikla po roku 1946. Bola majetkom podnikateľa Lisauera.

Po roku 1960 sa od hlinených válkov začína postupne upúšťať. Stavebníci rodinných domov války nahrádzali tehľami a tvárnicami. U vonkajších stien prevládajú tvárnice, kým tehlové múry tvoria prevažne priečkové steny. Tento popis je charakteristický pri stavbe poschodia. Pivničné steny ešte aj po roku 1960 tvorili prevažne kamenné múry.

Do vykopaných základov ľudia ukladali kamene, ktoré sa zalievali kašovitou hlinou, ktorá ich po zaschnutí viazala. Aj pivnice sa robili z kameňa. Kamenné byty boli chladné. Ich vykurovanie bolo energeticky veľmi náročné. Kamene sa používali pozbierané na poliach alebo lámali v lome na Kunšovej lúke, neskôr boli využívané i z haldy na úseku Mier. Pri jednotlivých stavbách kameň z haldy by mohol byť ideálny do základov. Ale

nebol! Banská jalovina je vlhká a magnetická. Kto prehnané šetril a k stavbe bral kamene z hald, oľutoval to na celý život. Býval v dome s vlhkými stenami. Napriek varovaniu niektoré rodiny sa odhodlali z banských hald nanosiť kamene k stavbe pivničných priestorov. Tvrdili, že k zimnému uskladneniu ovocia a zeleniny je potrebná vlhká pivnica.

Prvé strechy boli pokryté slamou

Slama, ktorou boli pokryté strechy starých domov, sa viazala do doškov - oklepov. Došky sa kladli na strešnú konštrukciu odspodu k hrebeňu. Jednotlivé rady vytvárali akoby schody. Slamené strechy bolo potrebné častejšie opravovať. Životnosť bola 50-60 rokov. Až do polovice 20. storočia sa používali na pokrytie striech drevené šindle. Najlepšie boli zo smrekového dreva. Jedľové skoro zhnili

Menil sa exteriér aj interié

V Rekeni sa zo začiatku stavali domy v spoločných dvoroch, väčšinou súrodenci. Vo dvoroch boli humná i hospodárske budovy. Domy boli pozdĺžneho tvaru s vchodom zo dvora do pitvora alebo kuchyne. Pitvor - bol čerstvo vymazaný hlinou ako predsieň do izby, ktorá slúžila na bývanie, spanie, zábavu atď. Svietilo sa malými petrolejovými lampami, neskôr karbidkami až do zavedenia elektriky. Chudobnejšie rodiny mali po boku kuchyne jednu izbu, u bohatších boli izby z oboch strán. Ako sa hospodárska situácia občanov zlepšovala, začali sa stavať honosnejšie domy, podpivničené, pokryté škridlou alebo eternitom. Komory mali osobitný vchod. Podlahy boli drevené, kozuby nahradené murovanými alebo črepovými sporákmi. V 20. storočí pod vplyvom tzv. rustikálneho barchana stavali sa domy, v ktorých

Starý dom so šindľovou strechou

Foto: súkromný archív

a borovicové malo veľa hrčíc a zle sa štiepalo. Jednotlivé kusy krytiny do seba zapadali na spôsob perodrážky. Drevo sa nasekalo na trojhranné latky len o málo väčšie ako budúci šindel a dopracovalo sa ručnými nástrojmi. V dôsledku častých požiarov začali na trh prenikať škridle z pálenej hliny, neskôr z cementu a po nej veľmi dobrý eternit.

bola do ulice orientovaná jedna tzv. predná izba. Niektoré domy mali strechu predĺženú do dvora, podopretú stĺpmi, čím sa vytvorila po celej dĺžke akási otvorená, zvrchu krytá chodba - gang (ganok). V interiéru pod dvoma malými oknami bol umiestnený stôl s rohovou lavicou. Skriňa so zásuvkami - komoda.

(Pokračovanie na 8. strane)

História obce z pohľadu občana

(Pokračovanie zo 7. strany)

Pozdĺž steny sa tiahli postele, ktoré boli postavené čelom k sebe. Niekedy na jednej posteli spali i štyri osoby. Steny, líčené vápnom, zdobili obrazy s biblickým motívom. Kuchyňa zaberala strednú časť domu. V kuchyni bolo možné nájsť všetky predmety na varenie a pečenie - koryto na miesenie cesta, mažiare, mútnica, koše na chlebové cesto, drevená lopata na sádzanie chleba, strúhadlo na kapustu... Na stenách viseli taniere, na poličkách mliečniky a krčahy rôznych typov a foriem. Dnes sú už zriedkavé a vzácne. Zberateľstvom starých pomôcok sa v obci zaoberá Emil Koltáš. Cieľom jeho záľuby je zachrániť, zachovať hmotné veci ako napr. staré náradie, nádoby, sito, sklo, keramiky a všetko, čo pripomína staré časy. Je to v skutočnosti jeho súkromné múzeum.

Banskou činnosťou nastal stavebný rozvoj

Veľká výstavba rodinných domov v Rakovnici nastala po druhej svetovej vojne, hlavne po rozmachu banskej činnosti. Občania už nemuseli stavať hospodárske budovy, mohli viacej investovať nielen do výstavby, ale i do modernizácie domácností. Najviac im vyhovovali domy so štvorcovým pôdorysom s ihlanovou strechou. V tom čase im nemal kto poradiť a každý staval podľa svojich predstáv.

Dnes sa stavajú domy najrôznejších tvarov podľa plánov renomovaných architektov. Vo veľkom sa prestavujú staršie domy a tak sa dnešná tvár Rakovnice mení. Domy sa stavajú na samostatnom pozemku s vodovodom, ústredným kúrením, plynom, elektrinou, veľkými oknami, nové fasády domov sú samozrejmosťou. Hospodárske bu-

tinstvom na Hostinci, budova Jednoty v dedine, Dom smútku, hospodársky dvor - Povrážky. V 20. storočí zanikol obchod u Lisauera, tehelňa, evanjelická i katolícka škola.

Vznikli nové ulice od materskej školy smerom do Hrabiny, ulica na Povrážky, rozšírila sa podstatne časť Hostinca, ulica v katolíckej záhrade a ulica za Chráskou. - *juzud* -

Víťazné družstvo so starostom obce

Foto na strane: Dr. Sabo

STK Baník Rakovnica postúpil do 5. ligy

O Stolnotenisevom klube (STK) Baník Rakovnica často píšeme. Širokú verejnosť oboznamujeme s ich športovou činnosťou, snažením, úspechmi, plánmi... Rok 2016 sa výrazne zapíše do ich kroniky. Bol poznamenaný chválhodným úspechom. V okresnej súťaži 6. ligy získali 1. miesto.

Súťaž trvala od októbra 2015 do februára 2016. Na súťaži sa zúčastnilo 6 družstiev z celého okresu. Naše mužstvo reprezentovali:

S. Blahút st., R. Chlebuš, V. Máťaš st., Š. Králik st. a náhradník L. Sedlák. V náročnej súťaži sa náš klub umiestnil na 1. mieste. Týmto činom postúpil do 5. ligy v sezóne 2016 - 2017. Získal diplom a zaslúžený pohár, ktorý mali možnosť vidieť všetci občania vo výklade miestneho obchodu.

Miesto Vás sme sa spýtali vedúceho klubu S. Blahúta st. v čom bola podstata dosiahnutého výsledku. Dozve-

deli sme sa, že to bolo vďaka starostovi obce L. Leštákovi a obecného zastupiteľstva, ktorí im vytvorili ideálne podmienky na činnosť. Okrem toho to bol „pravidelný tréning, silná túžba postúpiť do vyššej ligy, odvážnosť, dravosť“, poznamenal na margo vedúci klubu. Novinkou tohto roku je, že od októbra 2016 je už avizované družstvo B plne funkčné a bude sa prezentovať v 6. lige.

STK-u Baníka Rakovnica blahoželáme k úspechu a držíme im palce. Prajeme, aby sa im darilo a svojimi úspechmi šírili dobré meno obce. - *js* -

Stavebná pamiatka

Postupne obyvatelia nahradzovali lavice, police, staré typy postelí, skrine, stoličky, dvojité postele, gaučami a pod. Na okná dávali namiesto sena v spodnom okraji záclony, na podlahy tkané koberce, na stoly obrusy.

dovy boli prestavané na garáže a humná zanikli. Strechy domov prekvitajú rôznymi farbami a sú z rôznych materiálov. V obci boli vystavené nové dominanty ako Klub dôchodcov, Kultúrny dom, Národná škola, Obchod s pohos-